

2025-06-05 Nr. NV-1269

VYRIAUSYBĖS IŠVADA Nr.: TAP-25-608(2) TAIS-25-7507(3)	DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MEDŽIOKLĖS ĮSTATYMO NR. IX-966 18 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-4195 IR LIETUVOS RESPUBLIKOS LAUKINĖS GYVŪNIJOS ĮSTATYMO NR. VIII-498 35 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-4196		
	Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Pateikimo Seimui terminas 2025-05-16	Aplinkos ministerija	Pasirenkama ☒ TAP ☐ Nesvarstyta 2025-06-03	Pasirenkama ☒ Svarstyti LRV posėdyje (A dalyje)

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Seimo narių K. Starkevičiaus, J. Gudausko, J. Baublio inicijuotomis pataisomis siūloma išplėsti nuostatas dėl laisvėje gyvenančių medžiojamųjų gyvūnų padarytos žalos atlyginimo pagal praplėstą žemės ūkio šakų sąrašą – nustatyti, kad medžiojamųjų gyvūnų (rudųjų lokių, lūšių) bei medžiojamųjų gyvūnų, kuriuos medžioti yra uždrausta visus metus (stumbrų), padaryta žala daržovių, daugiamečių sodinių, bitynų, ūkinių gyvūnų savininkams, valdytojams ir naudotojams būtų atlyginama Aplinkos apsaugos rėmimo programos (toliau – AARP) lėšomis.

Įstatymų projektais numatoma, kad medžiojamųjų gyvūnų padaryta žala bus atlyginama AARP lėšomis, jeigu daržovių, daugiamečių sodinių, bitynų, ūkinių gyvūnų savininkas vykdo apsaugojimo nuo medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos priemones, t. y. žalos atlyginimo galėtų tikėtis tik tie asmenys, kurie taikė savo turto apsaugos priemones. Laukinės gyvūnijos įstatymo pakeitimas susijęs su Medžioklės įstatymo pakeitimo projektu numatomu praplėsti žemės ūkio šakų, kurioms laisvėje gyvenančių medžiojamųjų gyvūnų, kuriuos medžioti yra uždrausta visus metus, padaryta žala būtų atlyginama savininkams, valdytojams ir naudotojams, sąrašu. Taip pat abiejuose įstatymuose keičiama esanti neapibrėžta sąvoka „hidrotechnikos įrenginiai“ suvienodinant su Vandens įstatyme įtvirtinta sąvoka „hidrotechniniai statiniai“.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Nurodoma, kad siūlomoms Medžioklės įstatymo pataisoms (įsigaliojusių nuo 2026-01-01) įgyvendinti, preliminariais skaičiavimais, kasmet reikėtų papildomai skirti apie 50 tūkst. eurų AARP lėšų.

Nutarimo projektu siūloma:

- Iš esmės pritarti** Medžioklės įstatymo 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-4195 (toliau – MĮ projektas), tačiau pasiūlyti Seimui jį **tobulinti** pagal šias pastabas ir pasiūlymus:
 - Iš keičiamo MĮ 18 str. 1 dalies nuostatų neaišku, kas yra ūkinių gyvūnų valdytojas ar naudotojas. Iš Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatyme pateiktos sąvokos „ūkinis gyvūnas – gyvūnas, laikomas ar veisiamas maistui, kailiams, vaistams ir kitai produkcijai gauti, darbo ir kitais ūkininkavimo tikslais“ galima suprasti, kad ūkinių gyvūnų naudotojas yra asmuo, kuris naudoja ūkinius gyvūnus maistui ir kitoms reikmėms. Siūloma keičiamo MĮ 18 str. 1 dalyje nustatyti, kad laisvėje gyvenančių medžiojamųjų gyvūnų padaryta žala atlyginama žemės, miško ir vandens telkinių sklypų savininkams, valdytojams ir naudotojams ir ūkinių gyvūnų savininkams ir laikytojams. Gyvūno laikytojo ir gyvūno savininko sąvokos apibrėžtos Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatyme, tad šių terminų turinys būtų aiškus, o siūlomas reguliavimas atitiktų Teisėkūros pagrindų įstatyme įtvirtintą teisėkūros aiškumo principą.
 - Siekiant teisinio aiškumo, siūloma papildyti Medžioklės įstatymo 2 str. žemės ūkio pasėlių, daugiamečių sodinių, ir bitynų sąvokomis. Vietoje sąvokos „hidrotechnikos statiniai“ siūloma vartoti sąvokas apibrėžtas Vandens įstatyme – „hidrotechniniai statiniai“ ir Melioracijos įstatyme – „melioracijos statiniai“, papildant MĮ 2 str. nauja dalimi su nuoroda, kad kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Vandens įstatyme, Melioracijos įstatyme, Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatyme.
 - Papildyti keičiamo MĮ 18 str. 3 dalies 1 punkto nuostatas, nurodant, kad, vertinant, ar pažeistų žemės ūkio pasėlių, daržovių ar daugiamečių sodinių dalis viršija 5 procentus, skaičiuojama nuo viso pasėliais, daržovėmis ar daugiamečiais sodiniais užimto žemės ploto. Taip pat siūloma MĮ 18 str. 3 dalies 1 punkto nuostatas dėl hidrotechninių statinių techninės priežiūros reikalavimų perkelti į MĮ 18 str. 9 dalį, ją papildant, kad laisvėje gyvenančių medžiojamųjų gyvūnų padaryta žala ją patyrusiems asmenims atlyginama, jeigu vykdomos ne tik pasėlių, daržovių, daugiamečių sodinių, bitynų, ūkinių gyvūnų apsaugojimo nuo laisvėje gyvenančių medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos priemonės, bet ir miško želdinių ir žėlinių priežiūros ir apsaugos priemonės, o hidrotechniniai statiniai ir melioracijos statiniai prižiūrėti laikantis jų techninės priežiūros reikalavimų, nustatytų Medžiojamųjų gyvūnų padarytos žalos apskaičiavimo metodikoje.
 - Aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo 4 str. 3 punkte nustatyta, kad programos lėšos naudojamos vilkų ūkininkams gyvūnams padarytai žalai atlyginti. Keičiamo MĮ 18 str. 5 dalyje nustatyta, kad Aplinkos apsaugos

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

rėmimo programos įstatymo nustatyta tvarka atlyginama padaryta žala ūkiniams gyvūnams, kai šią žalą padarė ne tik vilkai, bet ir rudieji lokiai ar lūšys. Siūloma kartu su MĮ projektu teikti ir Aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo pakeitimus, papildant šiomis nuostatomis įstatymo 4 str. 3 punktą.

- Keičiamo MĮ 18 str. 6 dalyje numatyta nustatyti, kad žalą patyrę asmenys privalo pranešti apie ją savivaldybei. Atitinkamose Vietos savivaldos įstatymo, Laukinės gyvūnijos įstatymo, MĮ nuostatose nustatyta, kad *seniūnija* registruoja žemės, vandens telkinių, miško sklypų savininkų, valdytojų ir naudotojų pranešimus apie medžiojamųjų gyvūnų ir griežtai saugomų rūšių laukinių gyvūnų padarytą žalą. MĮ 19 str. nustatyta, kad medžioklės plotų naudotojui, delsiaščiam per nustatytą terminą atlyginti medžiojamųjų gyvūnų padarytą žalą, seniūnijos seniūno teikimu Aplinkos apsaugos departamentas turi teisę sustabdyti leidimo naudoti medžiojamųjų gyvūnų išteklius medžioklės plotų vienetą galiojimą. Siūloma suderinti įstatymų nuostatas, MĮ projekte nustatant, kad *seniūnijai* pranešama apie patirtą žalą.

Keičiamo MĮ 18 str. 6 dalies 1 punkte numatyta nustatyti, kad, kai žalos ūkiniams gyvūnams ar bitynams padaro vilkai, rudieji lokiai ir lūšys, žalą savivaldybės administracijos direktoriaus sudaryta nuostolių skaičiavimo komisija (toliau – komisija) apskaičiuoja artimiausią darbo dieną gavusi informaciją apie padarytą žalą. Siekiant, kad, vadovaujantis Saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymo 10 str. 4 dalimi, kuo greičiau būtų išduotas leidimas naudoti saugomas rūšis, kurio pagrindu būtų galima paimti iš gamtos žalą ūkiniams gyvūnams ir bitynams darantį vilką, rudąjį lokį ar lūšį, svarbu, kad komisija kuo operatyviau į Biologinės įvairovės informacinę sistemą suvestų duomenis apie atvejus, kai vilkai, rudieji lokiai ar lūšys užpuola ūkinius gyvūnus ir bitynus. Apskaičiuoti padarytą žalą artimiausią darbo dieną gavus informaciją apie padarytą žalą gali būti sudėtinga dėl duomenų, reikalingų žalai apskaičiuoti, trūkumo, todėl siūloma nurodyti, kad komisija artimiausią darbo dieną gavusi informaciją apie padarytą žalą turi ne apskaičiuoti padarytą žalą, bet surašyti medžiojamųjų gyvūnų padarytos žalos ūkiniams gyvūnams ir bitynams apžiūros aktą. Taip pat siūloma suderinti keičiamo MĮ įstatymo 18 str. 6 dalies 1 punkto ir 18 str. 5 dalies nuostatas, papildant 5 dalies nuostatas, kad AARP lėšomis atlyginama vilkų, rudųjų lokių ar lūšių žala ne tik ūkiniams gyvūnams, bet ir bitynams.

- Iš keičiamo MĮ 18 str. 8 dalies nuostatų neaišku, kokie žemės sklypo savininko nustatyti medžioklės plotų naudojimo ribojimai laikomi neleidžiančiais saugoti pasėlių ar kitų žalojamų objektų. Siūloma šioje dalyje nurodyti, kad ši nuostata taikoma, kai žemės sklypo savininkas MĮ 13 str. 2 dalyje nustatyta tvarka uždraudė medžioti jam priklausančiame žemės sklype visai arba tų rūšių gyvūnus, kurie padarė žalos pasėliams ar kitiems žalojamiems objektams.

2. Iš esmės pritarti Laukinės gyvūnijos įstatymo Nr. VIII-498 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-4196 (toliau – LGĮ projektas), tačiau pasiūlyti Seimui jį **tobulinti** pagal šias pastabas ir pasiūlymus:

- Keičiamo LGĮ 35 str. 2 dalies 3 punkto nuostatos, kad valstybė atlygina griežtai saugomų rūšių laukinių gyvūnų padarytą žalą domestikuotiems gyvūnams, neatitinka LGĮ 35 str. 9 dalies nuostatų – kad Griežtai saugomų gyvūnų rūšių padarytos žalos apskaičiavimo metodikoje nustatoma, kaip apskaičiuojama griežtai saugomų rūšių laukinių gyvūnų padarytos žalos domestikuotiems gyvūnams ar gyvuliams pinigine išraiška. Siūloma suvienodinti keičiamo LGĮ nuostatas, nustatant, kad apskaičiuojama ir atlyginama griežtai saugomų rūšių laukinių gyvūnų padaryta žala domestikuotiems gyvūnams ir ūkiniams gyvūnams.
- Siūloma keičiamo LGĮ 35 str. 7 dalies nuostatas dėstyti analogiškai kaip keičiamo MĮ 18 str. 6 dalies nuostatas, nustatant, kad žemės, miško ir vandens telkinių sklypų savininkai, valdytojai ir naudotojai apie laisvėje gyvenančių griežtai saugomų rūšių laukinių gyvūnų padarytą žalą praneša *seniūnijai* naudodamiesi Biologinės įvairovės informacine sistema.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

- Atsižvelgta į Teisingumo ministerijos pateiktas pastabas. Finansų ministerija, Vyriausybės atstovai apskrityse, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, Lietuvos medžiotojų ir žvejų draugija, Lietuvos medžiotojų konfederacija, Lietuvos medžiotojų sąjunga „Gamta“, Lietuvos medžiotojų draugija, Ginklų pirklių asociacija per nustatytą terminą išvadų nepateikė. Dėl Žemės ūkio ministerijos teiktų pastabų suderinta darbo tvarka, įvertintos Lietuvos savivaldybių asociacijos, Sūduvos medžiotojų sąjungos pastabos ir pateikti paaiškinimai.
- Vadovaujantis tarpinstitucinio pasitarimo sprendimu (pritarta nutarimo projektui), pakartotinai pateiktas nutarimo projektas, kuris patikslintas (suderintas darbo tvarka) pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas, taip pat papildomai suderintas su Teisingumo ministerija.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Siūlome patikslintą nutarimo projektą svarstyti Vyriausybės posėdyje (A dalyje).

PAŽYMĄ PARENGĖ

Vaidas Talačka

Ekonomikos politikos grupė, vyresnysis patarėjas